

Solhverv 2026

Årets korteste dag – Vintersolhverv – der hvor lyset (forhåbentlig) bryder frem, overses ofte af os byboere. Den drukner i julelys, travlhed eller lune dyner. Men de sidste tre år har jeg, i samarbejde med Naturcenter Amager Strand og et hold fantastiske blæsere, hyldet solens kraft med en blæserkoncert – på molen ved naturcenteret – klokken 8 om morgenen den 21/12.

I tusmørket mødes vi alle ved naturcentret, publikum og musikere, og går i samlet flok ud på molen, hvor 2 lurspillere tager imod, og starter koncerten på molen og fra molen til land (se bilag med kort beskrivelse). Der veksles mellem solo/duo-stykker, små ensemble-dele hvor alle de professionelle musikere deltager, og inddragelse af publikum i de afsluttende fælles-trut. Percussionisten Ying-Hsueh Chen spiller sole på bovblad og akkompagnerer blæserne.

Med en skøn samling af lur med rødder på tværs af oldtiden, bronzelurer, dyrehorn og konkylietrompeter, spiller gruppen af aldeles forrygende musikere mindre improvisationsstykker skabt til stedet og vejret af komponist Laurits Jongejan.

Solhverv 2026

Til slut samles vi alle ind på Naturcentret og synger fællessang til tonerne af de trælurer som ikke kan tåle det hårde vejr på molen, og alle drikker deres medbragte kaffe/te

Blæserne er pt: Jens Kloster (NO/DK), Martin Harborg (SE), Petter Hängsel (SE), Letty Stott (UK), Kristian Tangvik (DK/NO), Maria Bertel (DK) og Erik Kimestad (DK/NO) og Gjermund Kolltveit /NO).

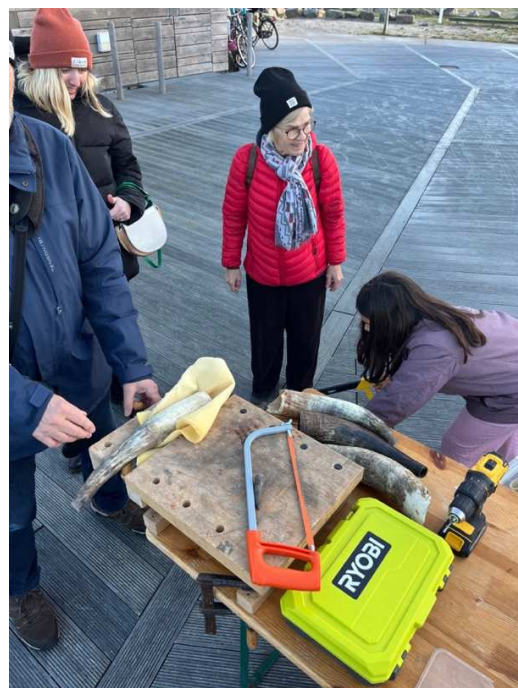
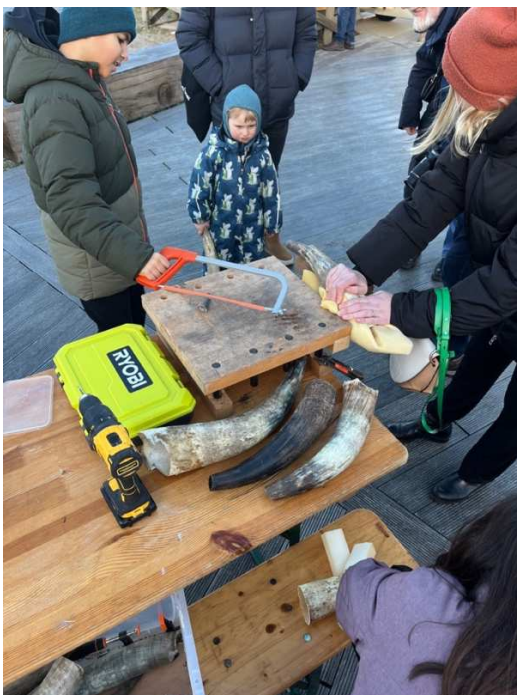

Musikerne er udvalgt fordi de dels er dygtige musikere på deres egne instrumenter, dels fordi de er i stand til at skifte over til de mange oldtidsrelaterede instrumenter som medbringes (se bilag). De er også udvalgt fordi de kan rumme de meget svære vilkår de skal spille under, hvor de skal gå og stå ud i vinden på en mole i december (<https://vimeo.com/1149461841>).

Koncerten byder på en unik mulighed for publikum, for at opleve nogle af de fantastiske blæseinstrumenter som mennesker har spillet på op gennem historien, og en mulighed for at samles om og i naturen – også selvom vi bor i byen. Her udfordrer vi rammerne for hvad en koncert kan være, bryder murene ned og spiller, ikke kun for det publikum som har valgt at komme, men også for vinterbaderne i vandet, hundeluftere, løbere og andre som passerer forbi tidligt om morgenen. Derfor kan vi heller ikke kræve entré. Men jeg håber I vil se bort fra det kriterium, fordi vores koncept i stedet åbner sig for det uventede møde, og inddrager mennesker som ikke er vant til at møde musik på den måde.

Workshop

Dagen inden tilbydes en workshop på Naturcentret, hvor man kan lave sit eget horn. Her bliver en egenbetaling på 100 kr. for hornene.

Solhverv 2026

Udendørs i december – hvad med vejret?

Første år faldt eventet sammen med ankomsten af orkanen Pia, det krævede sit af både musikere og publikum, men det lykkedes. Folk dukkede op, blev våde, men grinede af det hele og nød den afsluttende kaffe. Andet år var vejret lidt mere med os, men det er og bliver vinter og mørkt i starten. Men erfaringerne har lært os at vejret ikke er nogen hindring!

Den afsluttende samling giver både børn og voksne lejlighed til at tale med musikerne, samt se og prøve instrumenterne. Og interessen er stor for begge dele. Det skaber nysgerrighed, lyst til at deltage næste år, og måske mod på at gå i gang med at spille lidt selv.

Solhverv 2026

Baggrund

Ideen til projektet stammer fra et udviklingsprojekt – 'Lyden af Oldtiden' – som startede for nogle år siden. Her har musikforskere, musikere og arkæologer samarbejdet om at sætte mere fokus på oldtidens lydside, gennem udveksling og udforskning af viden, afprøvning af instrumenter, materialer og steder, kunstnerisk bearbejdning af vores moderne forestillinger om oldtidens brug af musik, og formidling af interesse for den tidligste musik i Danmark blandt børn og unge. Bl.a. gennemfører jeg løbende workshops i Københavns Kommunes Åben Skole, hvor børnene møder stenalderens lydside.

En stor del af tiden har vi haft fokus på stenalderen og de allertidligste lydredskaber, men vi har også set på tværs af oldtidens forskellige perioder, med fokus på de forskellige blæseinstrumenter man kender, fra stenalder til vikingetiden: Dyrehorn, bronzelurer, trælurer, carynxer, megafoner.... samt konkylier etc. I den forbindelse har datidens ritualer inspireret os til at markere solhvervet, ikke som del af et spirituelt projekt, men for at samles om noget så alment menneskeligt som solen og livet, inspireret på den måde af bronzealderens solvogn, men uden asatro eller anden spirituel forankring.

Solhverv på Amager Strand

START (i mørket)

Eva byder velkommen. Instrumenter uddeles.

Alle går med fakler og rasler ud mod molen. Derude står to lurere ved et lille bål eller fakkel.

ANKOMST - *Farvel til den gamle sol.*

- **En fakkel slukkes – symbolsk**
- **Improviseret duet mellem det 'der var' og det 'der kommer', på de to lurere.**

SOLO #1

Bålet

- **YH spiller solo på bovblad**
- **Publikum laver lyd som 'gløder' på kogler og rasler**

CALL-RESPONSE – *over vandet (strand-mole)*

- **Konkylier: Call-response**
- **Der sluttes med fælles-TRUT med publikum fra molen.**

SOLO #2 - *De professionelle musikere m.fl.:*

- **Beating horns (horn-/konkyliepar som skaber stødtoner) + skjold**

SLUT - Den nye sol

- **Startsignal på skjold og lurere .**
- **Laurits guider folk gennem scenen**
- **Trut-signal med BARVA-luren**
- **Solskiverne de kastes ud i vandet**
- **Fanfare til den nye sol**
- **Fælles trut**

Vi går i samlet folk stille tilbage til huset, hvor der er fællessang, trut og kaffe.

Solhverv 2025

Historiske referencer til de instrumenter som der spilles på:
Spelhornet fra Konsteruds-mosen,
Barva-luren , Herningluren,
Ishøjhornet, Brudevæltelurene,

Desuden kommer jeg med masser af
dyrehorn, en del konkylier og en
messinglur.

